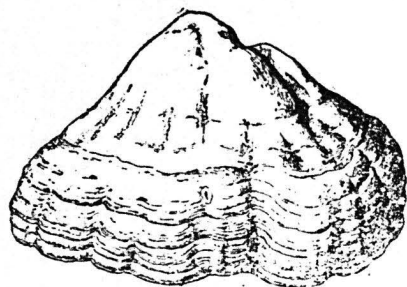

2. Ὑπάρχουν ποικιλία ἀνθεκτικὰ καὶ ἄλλαι εὐπαθεῖς εἰς τὴν φυτοτοξικὴν δρᾶσιν τοῦ διαλύματος τοῦ ἄρσενικώδους νατρίου. Ἡ σταφιδάμπελος π. χ. εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐπαθὴς καὶ χρειάζεται ἰδιαιτέραν ἐπομένως προσοχὴν καὶ μάλιστα κατὰ τὰ «ἐπικίνδυνα» ἔτη (Λουσικά 1952).

3. Ὑπάρχουν δύο κριτικαὶ περίοδοι καθ' ἃς ἡ ἄμπελος εἶναι ἰδιαιτέρως εὐπαθὴς εἰς τὴν φυτοτοξικὴν δρᾶσιν τοῦ φαρμάκου. Ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὴν ἑναρξιν τῆς χειμερίου ἀναπαύσεως καὶ ἡ δευτέρα τὴν λήξιν αὐτῆς. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀνθεκτικότης αὐτῆς, ὅσα λίαν χαμηλὴ κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς χειμερίου ἀναπαύσεως, αὐξάνει ὅσον προχωρεῖ ἡ ἐποχὴ καὶ ὅσον πλησιάζομεν πρὸς τὸ στάδιον τῆς διογκώσεως τῶν ὀφθαλμῶν μὲ

Καρποφορία (τυπικὴ) τοῦ *Fomes igniarius* ἐπὶ λεύκης
(Κατὰ Viala 1926)

τὴν ἑναρξιν τοῦ ὁποίου ἡ ἄμπελος καθίσταται καὶ πάλιν εὐπαθὴς. Ἐπομένως πολὺ πρῶτος (κατὰ Δεκέμβριον ἢ ἀρχὰς Ἰανουαρίου, ὑπὸ τὰς συνθήκας πειραματισμοῦ μας) ἢ πολὺ ὄψιμος (μετὰ τὴν διόγκωσιν τῶν ὀφθαλμῶν) ψεκασμὸς εἶναι ἐπικίνδυνος.

4. Πρέπει πάντοτε νὰ ψεκάζωμεν τὰ πρέμνα ὅσο τὸ δυνατόν ἀργότερον ἀλλὰ πάντως ὀλίγον πρὸ τῆς διογκώσεως τῶν ὀφθαλμῶν καὶ πάντοτε

νὰ ἔχῃ μεσολαβήσῃ μεταξὺ κλαδεύματος καὶ ψεκασμοῦ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μικρότερον τῶν 15 ἡμερῶν. Εἶναι δυνατόν, κατὰ τὰ μὴ ἐπικίνδυνα ἔτη, καὶ ἰδίως διὰ ποικιλίας ἀνθεκτικὰς εἰς τὴν φυτοτοξικότητα τοῦ φαρμάκου, νὰ ψεκάζωμεν καὶ ἀμέσως μετὰ τὸ κλάδευμα ἀνευ ζημιῶν. Κατὰ τὰ ἐπικίνδυνα ὅμως ἔτη καὶ ἰδίως προκειμένου περὶ εὐπαθῶν ποικιλιῶν πρέπει, ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ γίνεται ὁ ψεκασμὸς ὅσον τὸ δυνατόν βραδύτερον, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἔχῃ μεσολαβήσῃ ἀπαραιτήτως μεταξὺ κλαδεύματος καὶ ψεκασμοῦ 150 ἡμερον τοῦλάχιστον διάστημα.

Τέλος ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν δύο σημεῖα τῆς μελέτης τῆς ἀσθενείας τὰ ὅποια χρῆζονται περαιτέρω διερευνήσεως καὶ πληροφοριῶν:

1. Οἱ μύκητες τῆς Ἰσκάς τῆς ἀμπέλου: *Stereum hirsutum* f. *necator* ἢ *Stereum necator* Viala καὶ *Fomes igniarius* L. δὲν ἔχουν μελετηθῇ ἐπαρκῶς παρ' ἡμῖν. Θὰ ἦτο εὐχὴς ἔργον, ἐπομένως, νὰ ἀποστέλλωνται εἰς τὸ ἐργαστήριον Φυτοπαθολογίας τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν δείγματα πάσης περιπτώσεως καθ' ἣν ἐπὶ ἀμπέλου προσβεβλημένης ἀπὸ Ἰσκαν καὶ ἐπὶ ἄλλων γειτονικῶν δένδρων ἐμφανίζονται μεγάλα μανιτάρια. Σημειωτέον ὅτι αἱ καρποφορίαι αὗται δὲν εἶναι πάντοτε καλῶς ἀνεπτυγμέναι καὶ τυπικαὶ ἐπὶ τῆς ἀμπέλου ἐνῶ συνήθως εἶναι τυπικαὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν δένδρων τὰ ὅποια προσβάλλουν (πρβλ. εἰκόνας).

2. Ἐχομεν τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἴσως οἱ Τερμίται παίζουν κάποιον ρόλον εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς ἀσθενείας αὐτῆς τῆς ὁποίας ἡ ἐπιδημιολογία παρουσιάζει ἀρκετὰ κενά. Θὰ ἦτο εὐχὴς ἔργον νὰ ἐτίθεντο ὑπ' ὄψει μας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς συχνότητος μεθ' ἧς ἡ Ἰσκα τῆς ἀμπέλου συνοδεύεται παρ' ἡμῖν ὑπὸ Τερμιτῶν καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄν, εἰς περίπτωσιν